

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POŚWIĘCONY
 == == == SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO. == == ==

Prenumerata wynosi Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnieniami do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 3, za wyraz Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
 Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem Rękoписов nadestających redakcja nie zwraca

Filie: w Zawierciu w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

kapitańskie, rzadkiej piękności, organy i jednym słowem wszystko zostało zniszczone lub okopcone. Kaplica tylko N. Marij Panny ocalała.

Obraz wtedy wyniesiono do św. Barbary, ale zaraz po wypadku powrócono na Jasną Górę i po oczyszczeniu kaplicy z sadzy i kopciu wrócił na dawne miejsce, przeniesiony uroczystie przez biskupa krakowskiego, Jana Machowskiego.

Chwilę tę przedstawia jeden z wielkich obrazów na sali rycerskiej. W 5 lat znacznymi ofiarami Jana Sobieskiego i wiernych kościoł i klasztor do porządku przyprowadzony został. Wielce się przyczynił do tego prowincjał Paulinów o Tobiaszu Czechowicz, którego imię wyryto na sklepieniu świątyni. — 1695 nowy zegar sprawiono i odmalowano sklepienie kościoła. Odmalował je Karol Dankwart, szwedz rodem z Nissy i nabożeństwo 1 listopada już mogło się odprawić w tymże kościele.

Sztukaterje, jako i cłtarze na wielkim kościele, zrobił prawdopodobnie Baltazar Tontana z Comé. Stanisław Chomentowski uczynił zapis na wystawienie nowego tabernakulum, czego dokonano 1734 r.; przeor zaś Ksawery Rotter ze składek wieraego ludu kazał marmoryzować kościół cały 1760 r. Organ wielki fundowany był przez prymasa Szezbeka 1725 r.

Długość kościoła, a właściwie bazyliki jasnogórskiej wynosi 90 lokci, szerokość 50, a szerokość 30 lokci. Z jednej strony kościoła 5 arkad podzielenych 4 filarami, i z drugiej strony też samo; dwie kaplice: z których jedna św. Pawła i pustelnika zewnątrz kamienna, a wewnątrz marmurowa z trzema ołtarzami, fundacji Denhoffów, druga zaś kaplica relikwii świętych u spodu, a u góry P. Jezusa Nazareńskiego (M. Boskiej Kodeńskiej), w której jest ołtarz Aniołów Stróżów fundacji Jabło-

W szczególności opisywać piękność każdego ołtarza trudno, to tylko można powiedzieć iż jak cały kościół z kaplicami, tak i ołtarze całe z rozmaitymi w prześlicznych kolorach marmoryzowanymi ze złoconymi przedziwną czynią tę bazylikę

Najwięcej przymaza ozdoby kościołowi wielki ołtarz z osobami nadzwyczajnej piękności. Sklepienie gustową ozdobił sztukaterją rzymskim bazyli-

pomocnikami chlubnie zapiszą się w historji Jasnej Góry. Z Gomulickim możemy śpiewać, wielbiąc Mariję, w naszej przastarej, a w nowej szacie bazylicy:

Iluz to już pokoleniom
 Jesteś lekiem, rosą, manną
 Ili smutkom, Ili cieniom
 Gwiazdą stajesz się zaranną
 Przez parę przyciąg stuleci
 Twój, jak słoneczko, obraz święci.

Wizerunek

Najśw. Marij Panny Częstochowskiej

Bazylika

Najświętszej Marij Panny.

Gdzie dziś wznosi się wspaniała świątynia, chłuba narodu naszego, stał ongi mały kościół drewniany pod wezwaniem Wniebowzięcia N. Marij Panny. Za czasów króla Ludwika książę Władysław Opolski (Płastowicz) złożył tu obraz cudowny Najśw. Panny, namalowany przez św. Łukasza ewangelistę i Paulinów za zgodą biskupa krakowskiego, Jana Radlińskiego 1382 r. osadzili. Opolski zaczął też stawiać kościół marmurowy i klasztor drewniany, który dokończył Władysław Jagiełło, lecz ten nie był okazalym.

Kościół ten otrzymał oprócz starego Wniebowzięcia N. P. tytuł Znalezienia Krzyża świętego.

Napad tak zwanych husytów 1430 r. obudził myśl wystawienia trwałej budowy, dla zabezpieczenia cudownego obrazu.

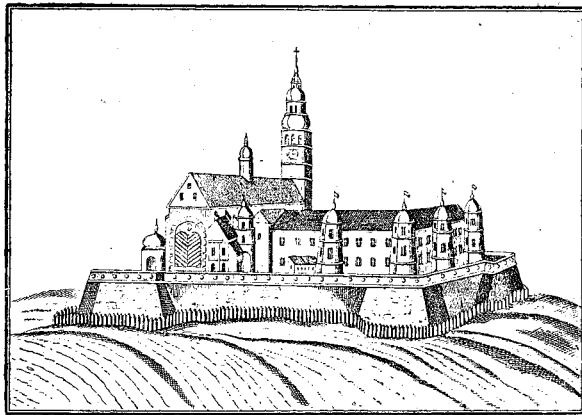
W 50 lat stanął kościół nowy i klasztor częścią marmurowy, a częścią z drzewa, zwiększany według potrzeby czasów późniejszych. Z czasów Jagiełły pozostała kaplica Matki N. (presbiterjum). Nie było wtedy murów, okalających klasztor, jak widać z opisu wizyty postolskiej biskupa St. Kankowskiego 1577 r. Zygmunt III 1620 r. począł je stawiać, przystawszy budowniczego swego z Warszawy. Za Władysława IV dokończono budowy tych murów. Przewodnie zaś starali się o budowę wspólnego marmurowego klasztoru.

Stanął w ten sposób kościół i klasztor zwolna, pracą wieków całych.

Budynki klasztorne ulegały zniszczeniu przez pożary, często wzniesiane od nowa.

W roku 1654 wyniosła wieża jasnohorska spłonęła, a spadając znaczną ręką sprawiła w kościele i klasztorze. odbudowano ją 1664 roku lecz i ta wraz kościołem 1690 r. zgorzała. Dłuższą wieżą również po pożarze 1900 odbudowana w 1905 r.

Pożar Jasnej Góry 16 lipca 1690 r. był ten boleśniejszy, że zniszczył klasztor i kościół, który był w ozdobie i porządku. Spłonęły wtedy dachy, portrety królów w pokojach królewskich cenne obrazy w kościele i standardy królów składane, wieża i zegar na niej, wielki ołtarz złotem ozdoblony, stalle

Jasna Góra za króla Władysława IV.

kom wyrównyującą zaszczyca się freskami przedstawiającymi historię cudownego obrazu Matki Boskiej nad nową kościelną; nad presbiterjum zaś przedstawiają freski historię znalezienia Krzyża św. pod tytułem którego, jak wspomniano wyżej, kościół ten jest poświęcony.

Już s. p. ks. Piotr Kubarski pragnął odnowić tę przastarą bazylikę, lecz tra-

Obciążona srebrem, złotem,
 Sukienkami perłowemi,
 Lecz najdroższym Twym klejnotem:

Miłość całej naszej ziemi,
 Co jak wielka i jak długa
 Jest poddana Twa i służa

Ks. A. J.

Częstochowa, 14 - VIII - 13.

Rozwój prasy.

Jeden z dzienników moskiewskich podaje szczegóły o nadzwyczajnym rozpowszechnieniu się czytelnictwa gazet w Państwie rosyjskiem od r. 1905, to jest od czasu zaprowadzenia konstytucji. Przed 50 laty w Rosji drukowano zaledwie 14 dzienników, przy ogłoszeniu konstytucji było 110, obecnie jest ich 411.

W Syberji na każde 210,000 mieszkańców przypada jeden dziennik, w Królestwie Polskiem na każde 277,000 mieszkańców, na Kaukazie na każde 278 000, w Rosji europejskiej na 271,000, w Turkieście na każde 1,670,000 mieszcz. jeden dziennik.

Ze zwińdeń duszy.

Rzewnie sieroco zalkała ma dusza,
 Na czaru gwiazdnej, włoskiej nocy falli,
 Bo jej się zdało, że w mroku się zali
 Naeza ligawka pastusza...

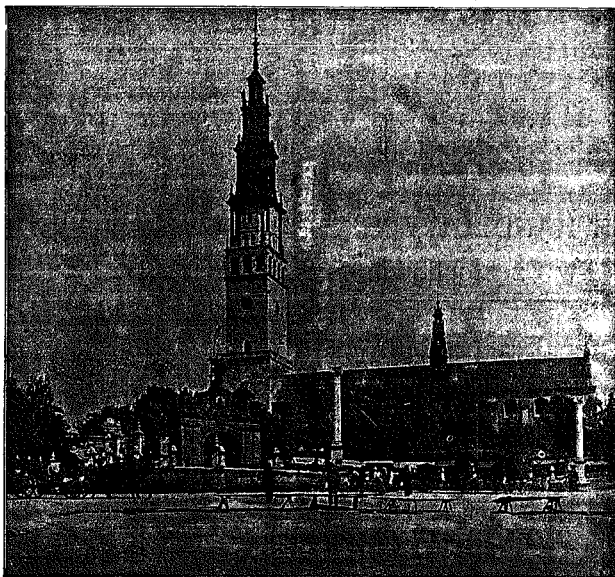
Bo przez też jej się zwińdzały przesłone
 Tych naszych nocnych, pelouch mgieł
 [tumań,
 Kraj utęskniony, daleki, kochany,
 Te jego krzyże schylone...

Bo jej w marzeniu reniającej też roszy,
 Z tej mgły wilgotnej, chłodnej, rzewnej,
 [białej,

Nagle upojną wonią zapachniały
 Naszego ślana pokosy...

Bo ja, jak czary pieszczące, syrenie,
 W świętą chwilę tęsknoty tułaczki,
 Którą jej cichy szloch serca tłomaczy,
 Owiało Ojczyzny tchnienie...

Wacław Wolski

Bazylika N. M. P na Jasnej Górze w stanie dzisiejszym.

nowskich. Przy wejściu do kościoła znajduje się kaplica św. Antoniego Padewskiego.

W kościele wielkim ołtarzy 12 tak dobrze ustawionych po bokach dla niezastąpienia architektury kościoła, iż samo ich rozmieszczenie zadziwila.

dności były na przeszkodzie. Dopiero w 1912 roku poczęto odnawiać tę wspaniałą bazylikę, która za kilka tygodni choć w części pokaże po zdjęciu rusztowań piękność swoją. Freski odnowił p. Makarewicz, a sztukaterją zajął się p. Silewicz, których imiona wraz z ich

TOWARZYSTWO AKCYJNE HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE

„Ł. J. BORKOWSKI”

WARSZAWA, ulica MAZOWIECKA № 11.

8 ODDZIAŁÓW

w Warszawie, Częstochowie, Łodzi, Dąbrowie Górniczej, Radomiu, Lublinie, Białymstoku i Moskwie.

Adres telegraficzny „ELIBOR”

KAPITAŁ ZAKŁADOWY 1,500,000 RUBLI.

Jeneralna reprezentacja i wyłączna sprzedaż na Królestwo Polskie:

STALI AMERYKAŃSKIEJ „Crucible Steel Co.” i PILNIKÓW „Czarny Djament” BARNETT Co.

ŻELAZO — **BELKI** — **BLACHY**
Okucia budowlane z białego metalu „ELIBOR”
KOSY — **LEMIESZE** — **ODKŁADNICE** — **ŁOPATY.**
Wszelkie artykuły techniczne i budowlane
Pasy do transmisyi
WĘGIEL — **KOKS** — **CEMENT.**

TEATR
II Aleja № 43. **„ODEON”** KRZEMIŃSKIEGO
Najstarszy w Królestwie
Telefon № 4-77.

PROGRAM: od środy 13 do piątku 15 Sierpnia 1913 roku (włącznie).

O WŁOS
od szczęścia
Wybitny dramat w 3-ach częściach z seriali włoskiej Braci Pathe
Nieszczęsne Spodnie
(Arcywesola komedia)

Na scenie:
Sztuczna Blondynka
Farsa w 1-m akcie.
Nad program: Na scenie Sensacja! Niewykładowane widowisko! Nowość tylko jeszcze kilka występów
TAJEMNICZEGO
Trio greckiego
Nadzwyczajne eksperymenty „Tajemniczego Trio” są zagadką i wszędzie wzbud. podziw swą wspaniał. i efektow.

S. LAURMAN
w CZĘSTOCHOWIE.
ul. Teatralna 7a obok fabryki „WULKAN”
ZAKŁAD WYROBÓW ŚLUSARSKICH
OKUCIA DRZWI i OKIEN
BALUSTRADY, BALKONY, OKNA, DRZWI, i SCHODY
ŻELAZNE, DRZWI CZKI HERMETYCZNE i WSZELKIE
ŻELAZTWO do PIECÓW i KUCHEN.
ORAZ ZALUZE. — TELEFON № 1-52.

ZATWIERDZONE PRZEZ MINISTERJUM PRZEMYSŁU i HANDLU

KURSY HANDLOWE
W. NASSALSKIEGO w Częstochowie.
półroczne, wieczorne dla obojga płci. Przedmioty wykładane: buchalterya, arytmetyka handlowa korespondencja, prawo handlowe, ekonomia polityczna, geografia handlowa korespondencja, francuska i niemiec, kaligrafia stenografia i nauka pisania na maszynie. Wykłady rozpoczną się dnia 4 Września 1913 r.
Zapisy przyjmuje i informacji udziela kancelarja kursów ulica Teatralna Nr. 14 w dni powszednie od 6 1/2 do 7 1/2, w niedzielę i święta od 4 do 5 po południu.
Na żądanie kancelarja kursów wysyła program.

Pierwszy w Częstochowie Chrześcijański
HURTOWY SKŁAD
Towarów Galanteryjnych i Piśmiennych pod firmą
M. ZARUSKI i S-ka
Ulica Ogrodowa № 11.
Posiada na składzie w wielkim wyborze Koronki, Wstążki, Nici, Bieliznę webową papierową i gumową. Krawaty, Szelki Portmonetki, Pończochy, Skarpetki, Chustki, Szale wełniane i jedwabne, oraz wszelkie materiały piśmienne.

SAMOCHODY Sprzedaż Samochodów
nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jazdę po mieście szosie i zagranicę.
GARAŻ, III-a Aleja 49, telefon 3-45.

TEATR — MOKRA 14.
„ATOMA”
Pod nową dyrekcją W. KWIATKOWSKIEJ
Program od piątku 15 do niedzieli 17 (wł.)
MAYA
Czarownica naszych czasów
Wybitny dramat z życia współcz. w 3 cz.

STARY ZBYTNIK (dosk. kom.)
Jak SZYBKO DRUKUJĄ GAZETY
MŁODOCIANI AKTORZY kom.
NA SCENIE:
Występy kupiecisty-śpiewaka
W. KALER
Z nowym repertuarem Monologi, kuplety, śpiewy.

7-mio **KLASOWY ZAKŁAD NAUKOWY ŻEŃSKI**
LEONII KOMAR
w Częstochowie, ul. Szkolna № 13.
Rozpoczyna zapisy uczniem od 15-go Sierpnia do 1-go Września 1913 roku.
Kancelarja otwarta rano od 10—12 i od 4—6 po poł.
0835

DO SPRZEDANIA.
a) 30 włokowy majątek w Kieleckiem.
b) Poleca: Kasjera - inkasenta z kaucją 9000 rb., maszynistów, techników, monterów i innych pracowników i pracowniczki.
Poszukuje różne sumy, hypoteki pewne.
CZĘSTOCHOWSKIE KAUCJO-NOWANE BIURO KOMISOWE
S. BZOWSKI i J. DRESZER
II-ga Aleja № 33, telefon № 179.

Jedyn w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA
chrześcijański
STEFAN BARYLSKI
Aleja II № 45 (Odeon) tel. 611.
Leczenie. Zęby sztuczne. Wyjmowanie bez bólu. Przyjmuje 9-1 i 3-8 p. p.

NA WYŻSZYCH KURSACH HANDLOWYCH
Z. GARZTECKIEJ w Częstochowie,
w bieżącym roku szkolnym otwarty zostanie kurs wstępny, na którym wykładane będą następujące przedmioty: 1) religja, 2) polski, 3) rosyjski, 4) francuski, 5) niemiecki, 6) arytmetyka, 7) algebra, 8) geometrya, 9) fizyka, 10) przyroda, 11) historia powszechna, 12) buchalterya, 13) korespondencya handlowa, 14) geografia handlowa, 15) kaligrafia, 16) roboty. 0636-3

A. DĘBICKI
Geometa przysięgły
Teatralna 23 m. 14 parter telef. 602
Wykonuje wszelkie roboty Miernicze

DENTYSTA
Roman FILIPOWICZ
CHRZĘSCIJANIN
II-a Aleja № 24 Telefon № 482.
Przyjmuje od 9-1 i od 3-7 po poł.

KRAWIEC
Chrześcijańska pracownia
Najlepiej najtaniej wykonywa
PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
Wincentego MARKSA
ul. Ogrodowa № 26.
vis à vis Nowego kościoła św. Rodziny

Nowo-Otworzony **CHRZĘSCIJANSKI**
MAGAZYN OBUWIA
ul. Teatralna Nr. 17.
Poleca: w dużym wyborze obuwie męskie, damskie i dziecięce oraz przyjmuje obstatunki i reperacje Ceny najprzystępniejsze. **A. BRYCHT**

Bracia SKALMIERSCY **BIURO TECHNICZNE** **Al. II-a 20. Telefon 117.** Oświetlanie elektrycznością fabryk, domów, folwarków, mieszkań Motory, telef. etc.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
Częstochowa Aleja III-cia dom **KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI** WYKONUJE RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIOLNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów i cementu. Ceny Najprzystępniejsze.

OGŁOSZENIE.

ZAKŁAD TAPICERSKI W. BURYANA

został przeniesiony od dnia 20 Lipca z II-giej Alei Nr. 19 pod Nr. 38 gdzie Redakcja Gońca Częstochowskiego. Gotowe otomany, szeslagi, sofy a także przyjmuje obstatunki na meble w różnych fasonach, zakładanie francz krajanie pokrowcy i pakowanie mebli ceny niskie. Polecając się nadal taskawym względem Szanownej Klijenteli. Pozostaje z poważaniem. **BURYAN**

E. PERKOWSKI

CZĘSTOCHOWA

III Aleja № 48 — Telefon № 422.

Poleca wielki wybór broni, rewolwerów i pistoletów automatycznych z pierwszorzędných fabryk.

Wszelkie nowości w przyborach myśliwskich po cenach najprzystępniejszych.

Stale na składzie gotowe naboje we wszystkich kalibrach. Nabite prochem myśliwskim i śrutem sosnowickim.

za 100 sztuk cal. 20 16 12

Rub. 3,75 4,00 4,25

z hartśrutem o 25 kop. drożej

Nabite prochem bezdymnym Sokół, Walsrode lub Mullerite i Hartśrutem, w gilzach Uniwersal.

za 100 sztuk cal. 20 16 12

Rub. 5,75 6,00 6,25

w gilzach z oryginalnym kapiszonem Gewelot za 100 szt.

Rub. 6,25 6,50 6,75

Naboje Maszynowe Warszawskiej Spółki Myśliwskiej po cenie Warszawskiej.

Każdy p. p. Myśliwych może być w zupełności zadowolony z nabytym w moim składzie broni, gdyż takową wydaje na dwa tygodnie do wypróbowania, w przeciagu tego czasu broń o ile się nie podoba może być zwrócona bez żadnych kosztów ze strony kupującego.

Bezwartościową imitację i falsyfikaty zawierają te wszystkie pudełka które nie są zaopatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem oraz u dołu na pokrywie pudełka nie mają zamieszczonej firmy **Dr. Bayer és Társa Budapest** Pudełko 65 kop. we wszystkich aptekach.

LECZNICZA Maść ZIOŁOWA

WILIA-CRÈME DOKTORA OBERMEYERA

UNGUENTUM HERBALE COMPOS. OBERMEYER. Specjalny niezrównany środek medyczny przeciw wszelkiego rodzaju: EGZEMOM, ŚWIERZBIE, LISZAJOM, WRZODOM, WYSYPKOM, PRYSZCZOM, OPARZENIOM, ODMROZENIOM, i wszelkim chorobom skórnyim. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych po rb. 1.25 k. za pudełko PRAWDZIWE w CZERWONEM opakow. Wystrzegać się naśladownictwa!

UWAGA: Dla osiągnięcia pełnego znacznego wyniku należy przy używaniu MĄSĆ WILIA-CRÈME stosować znane w całym świecie ziołowe:

„Mydło Herba” D-ra OBERMEYERA z wizer. Siostry Miłosierdzia na każd. kawatku.

Przy równoczesnem stosowaniu **CUODWÓRCZE WYLECZENIE!**

Franciszek Oczkowski

w Nowo-Redomsku.

Fabryka Wszelkich Maszyn Rolniczych

oraz skład pierwszorzędných fabryk krajowych i zagranicznych **Młocarnie do prostej słomy najnowszej konstrukcji** w komplecie od rb. 240 — ZA GOTÓWKĘ I NA RATY. —

Pierwsza Warszawska Lekarsko-Dentystyczna Szkoła L. SZYMAŃSKIEGO od 1897 roku

ul. Nowo-miadowa № 1. Przyjmuje do 14 Października. Program na żądanie. Za celujące postępy stypendja zatwierdzone przez Ministr. Spraw. Wewna 501.

„ POKOST „
C. Ch. Szmida w Rydze
oraz wszelkiego rodzaju
Farby i Gips
Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i Farb u „
WACŁAWA ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

ZAREKAD SZCZOTRABRAJ
Il-ga Aleja Nr. 32 został przeniesiony w ulicę Teatralną № 19 11 gi w Częstochowie, posiada na składzie duży wybór szczotek, pedził i t. d. oraz przyjmuje zamówienia hurtowe i detaliczne. 0581—12—5 **K. SUWAŁSKI.**

BOL GŁOWY MIGRENE
SŁABOŚĆ NERWOWA
LIHO-NERVOZIN
WYBÓR CENNY I NIEZŁY
WYBÓR CENNY I NIEZŁY
WYBÓR CENNY I NIEZŁY
PLGFIKAT!

HELENA MALCZEWSKA
Przełożona 4 kl. pensji Żeńskiej z kl. wstęp. i podwstępną w Zawierciu. Zawiadamia Sz. Rodziców i Opiekunów, że zapis uczenia rozpocznie się d. 25 sierpnia egzaminy i Wzręśnia—lekcje 3 Wzręśnia. Przyjmuje również pensjonarki.

Rozpowszechniacie „GONIEC CZĘSTOCHOWSKI”

Nagrodzony złotymi medalami zagranicą i w Warszawie

Zakład Fotograficzny Stanisława Trzcńskiego

z Warszawy w Częstochowie, ul. Panny Maryi № 62. III Aleja.

Zakład, otwarty codziennie od g. 10-ej r. do 5-ej po poł. w Niedziele i Święta od godz. 12-ej rano do 5-ej popoł.

ADWOKAT Jan Dreszer przeprowadził się **II-ga Aleja № 83** przyjmuje od 9-ej do 10-ej rano i od 4-ej do 6-ej po południu

Dom do sprzedania za 5,300 Rubli do kupna potrzeba 3000 rub. pośrednic two wykluczone. Wiadomość Dzika № 16 834—

Potrzebna bufetowa. Wiadomość ul. Krakowska N-r. 28 u p na Kowalskiego. 833—

Zgubiono w Aleji 2 15 rb. papierami. Jaskany znalazła za wynagrodzeniem raczy zwrócić. Szezepanowi Ch. honiowi. Ul. Szkoln dom Zawady. 838

Mamko ze wsi z obfitym zdrowym pokarmem pragnie przyjąć miejsce w domu chrześcijańskim: wlad. mości. Koniecpol Felczer Zajęzowski. 8310—

40 DNI 40

Bezpłatnie!!

Itó się nie nauczy w przeoiagu 40 dni ptyalnie mówić, czytać i pisać po niemiecku, francuzku i łacinie, według naszych samouczków najnowszej metody (wszystkie inne—reklama) temu zwracamy pieniądze. Cena samouczka jednego języka z przes. za pobr. poczt. 1 rb. 10 k., 2-ch 1 rb. 90 k., 3-ch 2 rb. 80 k., 4-ch 3 rb. 65 k. Obstatunki wypelnia jedyny skład na całą Rosję: St. Petersburg Peterh. Storonu, Bolszaj per.56. **J. K. PETERS.**

40 DNI 40

DRUKARNIA F. D. WILKOSZEWSKIEGO

w CZĘSTOCHOWIE. II ALEJA № 38. TELEFON № 50.

PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY I WYKONYWA STARRANIE I AKURATNIĘ PO CENACH MOŻLIWIE NAJNIZSZYCH. DRUKUJE DZIEŁA, KSIĄZKI, AFISZE, CYRKULARZE, CENNIKI, OGŁOSZENIA, BILETY WIZYTOWE, ZAPROSZENIA ŚLUBNE i t. p. POSIADA NA SKŁADZIE WSZELKIE DRUKI I KSIĄZKI, MATERJAŁY PIŚMIENNE, NAJLEPSZE FARBY FRANCUSKIE DLA Pp. INŻYNIERÓW.

Biuro Techniczno-Handlowe B. Wiśniewski i S-ka
II-ga Aleja № 32 telefon № 385.

Poleca ze składu po cenach fabrycznych:
Weże gumowe petersb. fabryki „Treugolnik”
Weże parciane, weże metalowe, Pompy.